

Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

17. Februar 1938.

267. Meddelelse. A. Forsøgsresultater.

Foreløbig Meddelelse om Stammeforsøg med Hvidkløver. 1934—1937.

Efter forud udsendt Indbydelse til Deltagelse i Stammeforsøg med Hvidkløver blev der i 1934 paabegyndt Forsøg med 12 Hvidkløverstammer paa Stationerne ved Lyngby, Tystofte og Askov, der alle har lermuldet Jord, samt paa Højmosen ved Tylstrup og Marsken ved Ribe.

Forsøgene blev udlagt i Sommeren 1934, og der foreligger med Høsten 1937 3 Aars Forsøgsresultater, der i Henhold til Reglerne for Statens Stammeforsøg offentliggøres som en foreløbig Meddelelse, medens Forsøgene fortsættes endnu i 2—3 Aar, og endelig Beretning vil fremkomme efter Forsøgenes Afslutning. Forsøgene udlagdes uden Dæksæd, og der blev saet 6 kg Hvidkløver i Blanding med 20 kg Almindelig Rajgræs. I Forsøgsaarene er der i Reglen taget 5 Slæt, og Udbyttet er bestemt ved Vejning af Grønmassen, Tørstofanalyse og botanisk Analyse.

Ved Beregning af Udbyttet som Hø med 15 pCt. Vand har Forsøgene givet følgende Resultater i Gennemsnit af alle Forsøg, Stammerne er opført i Række efter Høudbyttet.

Forholdstal for Høudbyttet.

Stamme	Hvidkløver:			Hvidkløver + Græs:				
	Gen- sn.	1. Aar	2. Aar	3. Aar	Gen- sn.	1. Aar	2. Aar	3. Aar
1. Morsø Øtofte	115	124	116	110	105	105	106	106
2. Morsø Bjørndrup	110	115	107	111	105	106	105	105
3. Morsø Hunderup	105	106	106	103	103	104	105	101
4. Morsø M. F. 2	104	101	106	104	102	101	104	102
5. Smalbladet engelsk, Pajbjerg	104	90	101	114	104	96	101	115
6. Morsø Pajbjerg	104	86	109	107	100	92	103	104
7. Vild engelsk, Kent	99	75	100	110	101	94	100	108
8. Morsø, Handelsfrø	98	105	95	97	99	102	98	97
9. Bredbl. engelsk, Hunsballe.	95	101	97	90	97	98	97	96
10. Øtofte	95	92	93	99	98	97	97	99
11. Morsø, Trifolium	94	105	96	87	97	102	96	92
12. Vild jysk, Øtofte	85	77	84	91	93	91	94	96

Forholdstallene er beregnede i Forhold til Gennemsnit af Stammerne Nr. 1—4 og 7—12, fordi Stammerne Nr. 5 og 6 ikke har været med i alle Forsøgene. Nr. 5 har ikke været udsaaet ved Lynghy, Marsken og Mosen og Nr. 6 ikke paa Marsken. Resultaterne for disse to Stammer kan altsaa ikke regnes for fuldt lige saa sikre som for de øvrige.

Stammernes Rækkefølge efter Høudbytte er meget nær ens, enten de vurderes efter Udbyttet af ren Hvidkløver eller efter Blandingen af Hvidkløver og Græs, men Græsindblandingen udviser Forskellen mellem Stammerne noget.

Nr. 1 efter Udbyttet af Hvidkløverhø er Morsø Øtofte. Dens Udbytte har været 15 pCt. højere end Gennemsnit af de 10 Stammer, der har deltaget i alle Forsøg. Stammen har særlig været overlegen i 1. Aar, medens andre Stammer staar paa Højde med den i 3. Aar. Stammen er den samme, som deltog i Stammeforsøgene i 1928—34 (311. Beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed), hvor den i de to første Aar gav højest Udbytte, men i de fire følgende Aar blev overgaaet af vild engelsk Hvidkløver. Morsø Øtofte tilhører Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Nr. 2 er Morsø Bjørndrup fra Morsø Frøkontor, Nykøbing Mors. Den har givet 10 pCt. over Gennemsnit af de 10 Maalestammer. Udbyttet har været noget under Nr. 1 i de to første Aar, men i 3. Aar er Udbyttet omtrent ens for de to Stammer. Hvis Ydeevnen vurderes efter samlet Udbytte af Kløver og Græs, har begge Stammer givet samme Udbytte, men Nr. 1 har givet en Afgrøde med 2 pCt. mere Hvidkløver end Nr. 2.

Nr. 3, Morsø Hunderup tilhører Gaardejer *L. Søndergaard*, Øster Hunderup, Nykøbing Mors. Baade Nr. 2 og Nr. 3 er gamle Lokalstammer, som i en lang Aarrække har været dyrket paa samme Ejendom.

Nr. 4, Morsø M. F. 2, tilhører Morsø Frøkontor og er af samme Oprindelse som Nr. 2, men Stammen har været under Forædling ved Udvalg af Enkeltplanter.

Nr. 5 og 6 tilhører Pajbjergfonden, Børkop. Den første er udvalgt i vild engelsk Hvidkløver, som den ligner i Udseende og Udvikling, og Nr. 6 stammer fra gammel Morsøkløver.

Stammerne 3—6 har givet samme Gennemsnitsudbytte, Forholdstal 104—105. Nr. 3 og 4 har givet jævnt Udbytte i

Bilag til 267. Meddelelse.

Udbytte af Hvidkløverhø, Gennemsnit af alle Forsøgssteder.

Nr.	Stamme	hkg Hø pr. ha			
		1. Aar, 1935	2. Aar, 1936	3. Aar, 1937	I alt
1	Morsø Øtofte	22.0	44.5	39.9	106.4
2	Morsø Bjørndrup	20.5	40.9	40.1	101.5
3	Morsø Hunderup	18.3	40.7	37.3	96.8
4	Morsø M. F. 2	18.0	40.6	37.8	96.4
5	Smalbladet engelsk, Pajbjerg	16.0	38.9	41.4	96.3
6	Morsø Pajbjerg	15.3	41.9	38.9	96.1
7	Vild engelsk, Kent	13.4	38.5	39.8	91.7
8	Morsø, Handelsfrø	18.6	36.6	35.2	90.4
9	Bredbladet engelsk, Hunsballe	18.0	37.3	32.5	87.8
10	Øtofte	16.2	35.8	35.8	87.8
11	Morsø, Trifolium	18.6	36.8	31.5	86.9
12	Vild jysk, Øtofte	13.8	32.4	32.3	79.0

Udbytte af Hvidkløverhø paa de enkelte Forsøgssteder.
hkg pr. ha.

Nr.	Stamme	Lyngby			Tystofte			Askov			Marsken Ribe			Mosen Tylstrup		
		1935	1936	1937	1935	1936	1937	1935	1936	1937	1935	1936	1937	1935	1936	1937
1	Morsø Øtofte	38.9	48.9	32.9	21.3	59.8	70.0	30.4	55.5	55.8	5.3	38.1	11.6	14.4	19.8	29.4
2	Morsø Bjørndrup	36.2	48.7	32.7	19.1	55.3	64.6	28.1	53.5	56.9	5.3	31.4	14.1	13.9	16.0	32.5
3	Morsø Hunderup	33.4	48.1	32.9	16.2	52.0	54.7	26.9	52.9	54.8	3.9	30.0	13.4	13.6	20.5	30.8
4	Morsø M. F. 2	29.5	45.8	32.1	15.9	53.3	60.6	26.0	54.1	51.8	4.2	30.4	13.1	14.4	19.3	31.5
5	Smalbl. eng., Pajbjerg	—	—	—	14.5	52.5	64.1	23.5	51.7	62.9	—	—	—	—	—	—
6	Morsø Pajbjerg	27.8	49.6	32.7	14.8	57.1	59.6	20.5	57.4	61.3	—	—	—	10.4	13.2	30.8
7	Vild engelsk, Kent	23.2	46.1	29.8	12.2	50.2	65.5	22.2	49.6	53.8	2.8	34.6	19.1	6.4	11.5	31.3
8	Morsø, Handelsfrø	31.6	41.8	28.8	17.2	49.3	53.3	28.1	52.6	54.4	4.2	26.5	9.9	11.4	13.0	29.4
9	Bredbl. eng., Hunsballe	32.4	44.8	29.8	16.2	51.2	52.0	24.7	49.6	48.4	4.2	28.6	5.3	12.4	12.5	26.8
10	Øtofte	28.7	41.9	29.4	15.9	49.3	55.5	22.7	50.0	60.8	2.8	25.8	4.9	11.1	11.8	28.2
11	Morsø, Trifolium	32.7	43.5	27.1	16.7	49.3	43.8	28.7	51.3	53.5	4.2	27.2	5.6	10.4	13.0	27.8
12	Vild jysk, Øtofte	22.9	40.2	28.6	11.8	43.4	51.5	21.7	44.1	48.8	1.4	20.8	6.7	10.8	13.0	28.7

de tre Aar, medens Nr. 5 og 6 har givet meget lavt Udbytte i 1. Aar, men forholdsvis højt Udbytte i 2. og 3. Aar.

Nr. 7, vild engelsk Hvidkløver fra Kent, leveret til Forsøgene af D. L. F., har i Gennemsnit været Nr. 7 af Stammerne. Den har ligesom i de ovennævnte Forsøg i 1928—34

givet meget lavt Udbytte i 1. Brugsaar. Men Plantebestanden af denne Stamme bliver tættere med Aarene og Ydeevnen tiltager, saaledes at dens Ydelse i 3. Aar har været paa Højde med de bedste af Stammerne. Denne Stamme bør derfor ikke anvendes til kortvarigt Udlæg, men kun til varige Græsmarker og i de fleste Tilfælde sikkert helst i Blanding med en af de Stammer, der giver højt Udbytte i de første Aar. Baade i Forsøg og i Praksis har det vist sig, at vild engelsk Hvidkløver klarer sig bedre mod Angreb af Kløveraal end de danske Stammer.

Som Maal for de prøvede Stammers Ydeevne i Forhold til hidtil almindeligt anvendt Frø af den gamle Morsø-Stamme tjener Nr. 8, som i Gennemsnit har opnaaet Forholdstal 98. Alle de foran nævnte Stammer har saaledes givet højere Udbytte end almindelig Morsø-Hvidkløver.

De følgende Stammer vil antagelig ikke faa nogen Betydning for Praksis og skal derfor ikke omtales.

Udførlig Beretning (311.) findes i Tidsskrift for Planteavl, 42. Bind, Side 682 og følg.
